

2020-2021 Eğitim Öğretim Yılı

5.Sınıf Müzik Kazanım Listesi ve Açıklamaları

Mü. 5. A. DİNLEME – SÖYLEME

Mü.5.A.1. İstiklâl Marşı'nı anlamına uygun söylemeye özen gösterir.

- Öğrencilerin İstiklâl Marşı'nı prozodi kurallarına (tonlama, vurgulama, zamanlama, duraklama vb.) uygun bir şekilde söylemeleri sağlanır.

Mü.5.A.2. Farklı ritmik yapıdaki ezgileri seslendirir.

- 5/8'lik, 7/8'lik ve 9/8'lik aksak ölçüler/usuller kulaktan öğretme yöntemi ile verilmelidir.

Mü.5.A.3. Belirli gün ve haftalarla ilgili müzik etkinliklerine katılır.

- Millî, dinî ve manevi günler ile belirli gün ve haftalarda bu kazanıma yer verilmelidir.
- Öğrencilerin önemli gün ve haftalar dolayısıyla düzenlenecek Atatürk ile ilgili müzik etkinliklerine katılmaları için gerekli yönlendirmeler yapılır. Bu etkinliklerde öğrenciler, oluşturdukları özgün çalışmaları da sergileyebilirler.
- Drama, müzikli oyun, kukla, Hacivat-Karagöz vb. halk oyunlarıyla yardımlaşma, iş birliği, çalışkanlık ve sabır değerleri kazandırılmalıdır.

Mü.5.A.4. Seslendirdiği müziklerde gürlük ve hız değişikliklerini uygular.

- "Giderek yavaşlama" ve "giderek hızlanma" gibi hız değişiklikleri hissettirilmelidir.

Mü.5.A.5. Türk müziğinin makamsal yapısını fark eder.

- Türk müziğinin temel dokusu göz önünde bulundurularak öğrencilerin rast ve hüseyni makamlarına yönelik dinleti (türkü, şarkı, alıştırma vb.) çalışmaları yapılmalıdır. Örneğin önce sınıf düzeyinde istenen makamlardan birine yönelik dinleti çalışmaları yapılır. Öğrenciler ilk makamı işitsel olarak algıladıktan sonra diğer makama yönelik dinleti yapılır. Sonra her iki makama yönelik karışık eserler dinletilir ve öğrencilerden eserlerin hangi makama ait olduklarını bulmalarını istenir. Öğrenciler eserlerin makamlarını belirlemede belli bir başarı elde ettikten sonra bu makamlardan farklı karakterde üçüncü bir makama ait eserler de arada bir sorulur ancak bu makamla ilgili ayrıntıya girilmez. Her çalışma sınıf düzeyinde istenen makamlara yönelik söyleme etkinlikleri ile desteklenerek öğrencilerde makamsal farkındalık sağlanır.

Mü.5.A.6. Müzik çalışmalarını sergiler.

- Öğrencilerin bireysel veya toplu olarak yaptıkları müzik çalışmalarını sergileyebilecekleri ortam oluşturulmalıdır.

Mü. 5. B. MÜZİKSEL ALGI VE BİLGİLENME

Mü.5.B.1. Temel müzik yazı ve öğelerini kullanır.

- Bu sınıf düzeyinde 3/4'lük ve 4/4'lük basit ölçüler ile birlik-ikilik nota ve birlik-ikilik sus değerleri verilmelidir.
- Bu sınıf düzeyinde dizek üzerinde "re-la" aralığındaki notalar verilmelidir.

Mü.5.B.2. Öğrendiği seslerin uzunluk ve kısalık özelliklerini ayırt eder.

- Bu sınıf düzeyinde birlik, ikilik, dörtlük, sekizlik nota ve birlik, ikilik, dörtlük, sekizlik sus değerleri dizek üzerinde uygulamalı olarak kavratılmaya çalışılır. Sesler arasındaki ilişkiler matematiksel oyunlar şeklinde kartlara yazılarak oyunlaştırılabilir.
- Ritim kartlarından örnekler dağıtılır ve alınan ritme ait olan kartı elinde bulunduran öğrenciden, kartın kendisinde olduğunu fark etmesi ve kartı havaya kaldırması istenir.
- Sonraki aşamada ise öğrencilerden öğrendikleri sesler ve nota değerlerinden oluşan şarkıları seslendirmelerine yönelik etkinlikler düzenlenir.

M.5.B.3. Öğrendiği seslerin incelik ve kalınlık özelliklerini ayırt eder.

- "Re-la" aralığındaki seslerden oluşan bir şarkıda notaların incelik-kalınlık özelliklerini anlamalarına yönelik oyunlar oynatılabilir. Örneğin; "fa" sesi eksen olarak belirlenir ve bu sese göre daha ince olan "sol ve la" seslerini duyduklarında öğrencilerin ayağa kalkmaları, "fa" sesine göre daha kalın olan "re" ve "mi" seslerini duyduklarında ise oturmaları istenir.

M.5.B.4. Müzikteki ses ykseklilerini dizek üzerinde gösterir.

- Re-la aralığındaki notalar verilmelidir.

Mü.5.B.5. Müziklerde farklı bölümleri ritim algıları ile ayırt eder.

- nce rnek bir şarkı veya türkü öğrenciler tarafından seslendirilir, sonra öğrenciler iki gruba ayrılır ve bu gruplara farklı algılar verilerek bölümlerin farklılıklarını algıları ile belirlemeleri istenir.
- Müzikler iki bölümlü şarkı formunda olmalıdır.

M.5.B.6. Müziklerde temel hız ve gürlük basamaklarını ayırt eder.

- Orta hız ve orta gürlük kavramları verilmelidir.

Mü.5.B.7. Sesin oluşumunu açıklar.

- Sesin oluşumunu titreşim, onu oluşturan etmenler (itme, çekme,vurma, üfleme vb.) ve içinde yayıldığı ortamlar açısından kavrar.
- Öğrencilerden sesin daha net duyulabilmesi için tiyatro ve konser salonlarında neler yapıldığını araştırmaları istenir. Bu konuda bir meknda yapılabilecek düzenlemelerle ilgili basit materyaller kullanarak modeller geliştirmeleri beklenir.

M. 5. C. MÜZİKSEL YARATICILIK

M.5.C.1. Dinlediği müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini ifade eder.

- Öğrencilerin dinledikleri müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini; yazılı, sözlü anlatım, resim, drama vb. yollarla veya bilişim teknolojilerinden yararlanarak ifade etmelerine ilişkin etkinlikler düzenlenir.

Mü.5.C.2. Kendi oluşturduğu ritim kalıbını seslendirir.

- Öğrencilerin öğrendikleri ses ve sus değerlerini kullanarak oluşturdukları ritim kalıplarını dizek üzerinde yazarak seslendirmelerine ilişkin etkinlikler düzenlenir. Ritim denemeleri dizek üzerine yazılırken sol çizgisi kullanılmalıdır.
- Ritim kalıpları yazılırken öğrenilen zaman belirteci, nota ve süre değerleri ile sınırlıdır.
- Öğrenciler ezgileri ses, beden perküsyonu veya ritim algıları vasıtasıyla seslendirirler.

M.5.C.3. Mziklerdeki farklı bölümleri dansa dönüştürür.

- Seçilecek müziklerde düzeye uygun iki bölümlü şarkı, türkü vb. formlara yer verilmelidir.

Mü.5.C.4. Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder.

- Oluşturulacak ritim kalıbı, öncelikle öğrenilen ölçü/usul ve nota değerleri ile sınırlı olmalıdır. Ancak uygulamada doğaçlama aşamasında ölçü/usul ve nota değerlerinde esneklik sağlanmalıdır.
- Sonraki aşamada öğrenciler ritim denemelerini doğaçlama olarak yapmaları konusunda teşvik edilmelidir.

Mü.5.C.5. Farklı ritmik yapıdaki müziklere uygun hareket eder.

- Söz konusu ritmik yapı; 7/8 ve 9/8'lik aksak ölçüler ile sınırlandırılmalı ve bu usuller hissettirilerek verilmelidir.

Mü.5.C.6. Müzikle ilgili araştırma ve çalışmalarında bilişim teknolojilerinden yararlanır.

- Öğrencilerin kendi çalışmalarını (beste, düzenleme vb.) bilgisayarlı müzik kayıt teknolojilerini kullanarak kaydeder. Örneğin bireysel olarak veya grup oluşturarak, eser çalışmalarını, nota yazım programları ile notaya alma; müzik-ses düzenleme programları ile de kaydetme ve düzenleme etkinlikleri yaparlar.
- İnternet ortamında müzik dinlerken siber güvenliğe ve etik kurallara dikkat edilmesi gerekliliği hatırlatılır.

Mü. 5. D. MÜZİK KÜLTÜRÜ

Mü.5.D.1. İstiklâl Marşı'nın tarihsel sürecini millî ve manevi değerlerle ilişkilendirir.

- Mehmet Âkif Ersoy'un hayatından örneklerle vatan sevgisi, bayrak sevgisi gibi millî ve manevi değerlerin kazandırılmasına yönelik uygulamalar yaptırılabilir. Ayrıca İstiklâl Marşı'nın bestecisi Osman Zeki Üngör'ün hayatından bahsedilmelidir.

Mü.5.D.2. Bireysel müzik arşivini oluşturur.

- Öğrencilerin müzik alanı ile ilgili edindikleri veya ürettikleri her türlü çalışmayı (eser ses kayıtları, nota yazıları vb.) sınıflandırıp çeşitli bilişim teknolojisi gereçlerinin (bilgisayar, çeşitli bellek birimleri vb.) desteğiyle gerek yazılı gerek sayısal (dijital) veri olarak bir müzik arşivi oluşturmaları sağlanır.
- İnternet ortamında müzik dinlerken siber güvenliğe ve etik kurallara dikkat edilmesi gerekliliği hatırlatılır.

Mü.5.D.3. Farklı türdeki müzikleri dinleyerek beğeni ve müzik kültürünü geliştirir.

- Öğrencilere özellikle yakın çevrelerinde ve bölgelerinde dinlenen geleneksel müziklerimize ilişkin örnekleri araştırmaları ve bunları dinlemelerine ilişkin yönlendirmeler yapılır.

Mü.5.D.4. Atatürk'ün müziğe verdiği önemi araştırır.

- Öğrencilerin müzikle ilgili araştırmalarında bilgisayar, internet ve kütüphanelerden yararlanabilmelerine ilişkin yönlendirmeler yapılır.